

Gorgs

GORG D'EN MINGO

Es troba en la riera d'Arbúcies, poc abans de l'aiguabarreig amb la riera de Riudecòs.

GORG, escrit també anteriorment *gorch* o *gorc*. Clot pregon en el llit d'un riu o torrent, on l'aigua s'entolla o alenteix el curs, sia formant remolí, sia encalmant-s'hi. Del llatí vulgar GURGU, del mateix significat, que ha donat en italià GORGO i en francès anterior GOURT.

(V. VI, pàg. 339, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

GORG NEGRE

Es troba en la riera d'Arbúcies a sota de les Gatneres.

GORG NOU

És a la riera d'Arbúcies, a sota de la resclosa del molí del Roquer.

12 - ARBUCIES. Gorg-nou

Gorg nou

Foto: AHMA. Fot. Thomas

Manantials

MANANTIAL BALLANES

Es troba dins del parc de la Font de les Agudes, a sobre del passeig de Palacagüina.

BALLANES, v. AVELLANA, del llatí ABELLANA, forma abreujada de ABELLANA NUX, pròpiament 'nou d'Abel.la', ciutat de Campània on abundaven. 1a. doc.: s. XIII; doc. de 1252; Lull.

El deglutinant *vellana* s'estén avui a l'ús vulgar de quasi pertot arreu, sobretot al nord de l'Ebre i a les Illes. (V. I, pàg. 508, DECLC, J. Coromines)

MANANTIAL REINA REGENTE

24 de juliol de 1890. "Aguas Minero-medicinales de Arbucias Manantial Reina Regente". És ubicada a la font del Regàs.

Anunci del Diari de Barcelona.

MANANTIAL, (castellanisme). Font natural. (V. VII, pàg. 183, *Diccionari Català-Valencia-Bale-ar*, Alcover-Moll)

Pous

POU DEL CAMPÀS

10 d'agost de 1629. Francesc Regàs de Lliors ha passat comptes amb en Claudis, picapedrer de la vila d'Arbúcies, pel Pou del Campàs.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual II.

POU, cavitat molt profunda feta per excavació a la terra fins a trobar aigua de vena. Llinatge existent a Girona, Lleida, el País Valencià i les Balears. Del llatí PUTEU.

(V. VIII, pàg. 809-810, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

POU DE L'ESCLTOR

Es troba en el carrer de la Pietat, al capdemunt de la pujada del Pont Vermell.

POU D'EN FOGUERES FERRER

18 de juny de 1640. En la partida d'enterrament d'Antoni Dorca i Castanyer, d'Arbúcies, hi consta

que morí després que li haguessin *tirat tres tirs de pedrenyal davant lo Pou d'en Fogueres-Ferrer*. Aquest pou ara és conegut com la font bomba de can Salau, en el carrer del Castell.

APA, Llibre d'Òbits.

POU DEL GLAÇ

6 de juny de 1872. Permuta atorgada entre Pau Mola i Salvador Duran, veïns d'Arbúcies. Entre les diferents peces de terra s'esmenta la que antigament s'anomenava Pou del Glas, avui Font de can Cassó.

Fons patrimonial de la família Soms Ferrer.

POU DE GLAÇ, cavitat destinada a emmagatzemar-hi la neu o gel natural extret de les geleres de muntanya. Del llatí PUTEU.

(V. VIII, pàg. 809-810, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

Font de Bomba del Carrer
Castell

Foto: AHMA

Rieres

RIERA D'ARBÚCIES

9 d'agost de 862. Precepte de Carles el Calb, rei de França, atorgat al comte Sunyer II d'Empúries, a qui cedeix uns béns de propietat reial en el comtat de Barcelona i a la muntanya del Montseny, els quals afronten amb la riera d'Arbúcies "*rio Arbusties*".

R. d'Abadal (1926-1950) : Catalunya carolíngia. Els diplomes carolingis a Catalunya.

RIERA, corrent d'aigua menys important que un riu, perquè sol portar aigua només en temps de pluges, però que és més important que un torrent. Llinatge existent a Celrà, Osor, Mataró, etc. Del llatí RIVARIA, derivat de RIVU, 'riu'.

(V. IX, pàg. 488, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

RIERA DE LES ARENES

1893. És la mateixa de Riudecors. Citada per Víctor Balaguer en "*Al pié de la encina*".

Descriu que la mateixa riera té diferents noms: riu de Ridecòs, riera Xica i riera de les Arenes, perquè

en el seu curs arrastra partícules d'or. De fet, el lloc que s'ajunta amb la riera d'Arbúcies és al costat del camp de les Arenes.

Víctor Balaguer. "*Al pié de la encina*" 1893.

RIERA DE L' AULET

28 de maig de 1760. Retificació feta pel Batlle General del Principat de Catalunya a favor de Jaume Aulet, pagès d'Arbúcies, la facultat i ampliament de prendre l'aigua que discorre pel torrent o riera anomenada de l'Aulet, des de la resclosa del Molí d'aquest nom, fins al Pla de les Arenes i el Torrent de la Galtera, nomenat vulgarment de Basús.

Fons patrimonial de ca n'Aulet d'Arbúcies.

RIERA DE BRUIDÓS / BRULLDÓS

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Guillem de Marcús reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius el seu mas de Marcús, que afronta a migdia amb el riu de Bruidós "*Bruydos*" 1703. Consta documentat com a riu de "*Bruydos*".

AHMA, Fons marquesos de Castellodosrius

Pont Vermell

Foto: AHMA. L. Roisin

RIERA DE CANYAMÀS

17 de maig de 1573. Capbreu dels marquesos de Castelludosrius. Jaume Marcús reconeix tenir sota domini directe d'aquests marquesos, entre altres coses, un tros de terra de regadiu, situat en la par. d'Arbúcies, amb l'aigua que discorre de la riera de Lliors i de la riera de Canyamàs.

AHMA, Fons marquesos de Castelludosrius.

RIERA DE CASA D'EN TORRA

14 d'abril de 1626. Jaume Pujals, pagès d'Arbúcies, posa com a penyora d'un censal el seu mas Dalmau. En les afrontacions d'aquest mas s'esmenta que a la part de ponent limita amb en Roquer, mitjançant la Riera de Casa d'en Torra. Aquesta és la mateixa de Ridaboix, avui riera Xica.

Fons patrimonial de la família Torres Pujals.

RIERA DE LA CASANOVA DEL VIDAL

12 de juliol de 1890. Venda atorgada per Llorenç Vidal i Garrofa, a favor de Trinitat Oms i Ruyra, de tota la propietat del Vidal. Consta que part de les seves terres es reguen de temps immemorial de l'aigua de la riera del Solei/Soley o de la Casanova. AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes

RIERA DE CAN DORCA

La unió del torrent de Coll de Revell, el sot de la Solana i el sot de la Font d'Or, a sota de Castellet, és on es forma la riera de can Dorca, fins a trobar la riera d'Arbúcies a Dosrius.

6 de desembre de 1880. Venda a carta de gràcia atorgada per Marià Clopés a favor d'Esteve Xirau, tots d'Arbúcies, d'un peça de terra de cultiu i de regadiu, situada en el terme d'Arbúcies, coneguda per Peça del Pujol, que afronta a orient amb la Riera anomenada de can Dorca.

Fons patrimonial de la família Pou.

RIERA FONT ROCA

1952. Dins la propietat del Vidal i documentada pel procurador Josep Sajaloli.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

RIERA GRAN

3 de juliol de 1830. Encàrrec de censal atorgada per Manuel Fogueres i Garrofa, hisendat d'Arbúcies, que abans prestaven els hereus de can Ferrer de St. Pere Desplà a favor de Felip Basil, pintor de Vic, posant per ferma una peça de terra anomenada camp Gran, camp de la Figuera i altres. Afronta a migdia amb les dues rieres: són les anomenades Gran i de Riudeboix.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà. Fons patrimonial de la família Pou.

RIERA DE JOANET

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre la par. de Joanet. En les afrontacions del mas la Masó, propi de Joan Masó, s'esmenta la Riera de Joanet.

AEV, Fons parroquial de Joanet.

20 de novembre de 1861. En la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, envers les de Barcelona i Vic, segueix els límits que divideixen la propietat de la Cortina de Sant Miquel i del mas Rourell de Joanet, fins arribar a una fondalada anomenada Rabassada. D'aquí segueix la vall que està a l'oest del mas Gausach, fins a trobar la riera de Joanet.

APA, Notes de Mn. Banús.

JOANET, nom propi d'home, diminutiu de Joan. Municipi agregat a Arbúcies, situat entre aquesta vila i Sant Hilari Sacalm. Pres del nom bíblic JOHANNES.

(V. VI, pàg. 756, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

RIERA DE LLIORS

17 de maig de 1573. Capbreu dels marquesos de Castelludosrius. Jaume Marcús reconeix tenir sota domini directe dels Castelludosrius, entre altres coses, un tros de terra de regadiu amb l'aigua que baixa de la riera de Lliors i de la riera de Canyamàs.

(La riera de Lliors és la mateixa riera d'Arbúcies, però rep el nom de Lliors tot el recorregut que passa per dins d'aquesta parròquia).

AHMA, Fons marquesos de Castelludosrius.

LLIORS, topònim d'un llogaret agregat al municipi d'Arbúcies (La Selva).

(V. VII, pàg. 22, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

RIERA MAJOR D'ARBÚCIES

8 de setembre de 1689. Establiment atorgat per Antoni Fogueres del Molí a favor de Pere Buixó, tots d'Arbúcies, d'un tros de terra en el lloc anomenat el Prat de les *Cornejas*, que afronta a migdia amb la Riera Major d'Arbúcies.

1764. Documentada com a riera d'Arbúcies.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

10 de març de 1663. Capbreu de Joan Vidal, pagès d'Arbúcies, en el qual reconeix tenir, sota domini directe de la Sra. Maria de Sentmenat, una peça de terra en el lloc anomenat Camp de les Nogueres, afrontant a cers amb la Riera Major que discorre vers la vila d'Arbúcies, "*Cum Riaria Majori q. discurrit ad dictam villam de Arbucias*"

AHMA, Fotocòpies dels marquesos de Castelludosrius

Fons patrimonial de la família Pou

MAJOR, més gran en dimensions, capacitat, quantitat, intensitat. Llinatge existent a Fornells de la Selva, Arenys de Munt, etc. Del llatí MAIORE, 'més gran'.

(V. VII, pàg. 132-133, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

RIERA DE CAN MOLA

És al començament de la riera de Joanet, que té el seu inici sota la Roca d'en Pla, fins passat can Mola, per rebre després el nom de riera de Serrahima i riera de Joanet.

RIERA DE LA NOU

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Guillerma Ardida, del mas Ardit, reconeix tenir entre altres coses una vinya en el lloc anomenat Grada de Sadoladora, que afronta a migdia amb la riera de la Nou, "*Riaria de Nuce*".

AHMA, Fons marquesos de Castelludosrius

Fons patrimonial de la família Pou.

RIERA DEL PONT CREMAT

La riera del Pont Cremat recull les aigües del veïnat de França. Des de l'antic veïnat de les Orses pren cos després de la unió dels sots de l'Escala, de can Recarens i el de les Muntanyes, per retre les aigües a la riera d'Arbúcies, després de travessar el Pont Cremat.

RIERA DEL PUJOL

14 de maig de 1729. Venda atorgada per Marià Pujol, pagès, a favor de Pere Buxaus, bracer de la par. d'Arbúcies, d'una peça de terra anomenada la Vinyota -avui can Boixaus Xic-, afrontant a migdia amb la Riera del Pujol.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà. És la mateixa riera de can Dorca. El 1931 consta que el mas Olivar afronta amb la Riera del Pujol. AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

RIERA DEL REGÀS

23 de setembre de 1771. Llicència atorgada per Francesc Pujol, pagès, propietari de la casa la Vinyota, a favor de Salvador Ferrer, bracer, tots de la par. d'Arbúcies, de poder passar l'aigua que discorre per la Riera del Regàs, al rec o reguera que es troba en terres de la casa anomenada la Vinyota. Fons patrimonial de la família Pou.

RIERA DE LA RENTADORA

25 de desembre de 1598. En el llistat de delmes i primícies de la par. de Joanet, que presten els masos de la parròquia, s'esmenta que la Riera de la Rentadora arriba fins al davant de la Rectoria.

AEV, Fons parroquial de Joanet

RENTADORA, dona que renta; pedra damunt la qual les dones renten la roba. El caixó on s'agenollen per rentar també rep aquest nom. Derivat de *rentar*, amb el sufix *-dor*, (<llatí .TORE).

(V. IX, pàg. 365, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

RIERA DE RIDABOIX

19 de maig de 1355. Venda atorgada per Arnau de

Pujals i Maria, muller seva i propietària del mas Pujals de la par. d'Arbúcies, a favor d'Arnau Terrers, de la mateixa vila, d'un cens anual que fa Galcerà de Call, per un hort prop de la Riera de Ridaboix, avui riera Xica.

AHMA, Regest dels pergamins del mas Rafart d'Arbúcies

RIERA DE RIDACÒS, RIUDECÒS o RIUDECORS

12 de març de 1463. Permuta atorgada per Arnau i Joan Riera (de la Pineda) amb Joan Aulet, d'un tros de terra boscosa anomenada Bac del mas Tort, que afronta amb la riera de Riudecors. Fons patrimonial de ca n'Aulet d'Arbúcies.

RIERA DE ROVIRÓS

La riera de les Truites, antigament anomenada de Bruidós, també rep el nom de Riera de Rubirós.

RIERA DEL SOLEI

12 de juliol de 1890. Venda atorgada per Llorenç Vidal i Garrofa a favor de Trinitat Oms i Ruyra, de tota la propietat del Vidal. Consta que part de les seves terres es reguen, de temps inmemorial, amb l'aigua de la riera del *Soley* o de la Casanova. AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

RIERA DE SERRAÏMA

Es el tram de riera de Joanet que passa per la propietat de Serrahima.

RIERA DE TERRERS

24 de juny de 1762. Capbreu atorgada per Pere Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del paborde del monestir de St. Salvador de Breda, el qual reconeix tenir sota domini directe del paborde una peça de terra on es troba construïda una caseta anomenada la Cornellana, que afronta a migdia amb la riera de Terrés.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

RIERA DE CAN TORDERA

20 de novembre de 1861. Es troba en la línia divisòria de la demarcació del bisbat de Girona, en-

vers les de Barcelona i Vic, seguint el torrent i el límit de la propietat del Mataró de Cerdans, on baixa per darrera de can Nan Vilà i travessa la Riera de can Tordera.

APA, Notes de Mn. Banús.

RIERA DE LES TRUITES

1947. La Riera de les Truites es troba anotada per *Joseph Sajaloli*, procurador de la finca del Vidal. Abans s'anomenava riera de Bruidós.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

RIERA DEL / D'EN VIDAL

9 de març de 1884. Expedient possessori a instància de Josep Ferrer i Tusell on s'esmenta la Casanova d'en Feliu, que es rega de l'aigua de la riera anomenada d'en Vidal.

Fons patrimonial de Fèlix Ferrer.

RIERA DE VILANOVA

1628. Venda atorgada per Francesc Regàs de Lliors a favor de Joan Cortina, pagès d'Arbúcies, de la feixa que té a la riera de Vilanova envers Coll de Te.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual II.

RIERA XICA

9 de maig de 1873. Conveni sobre renúncia de drets i cessió de terreny atorgat entre Joan Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, d'una part i de l'altra Joan Pujals, pagès d'Arbúcies. Entre les diferents peces de terra i afrontacions s'esmenta la Riera Xica, abans anomenada de Riudeboix o Rideboix. Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà. 21 de setembre de 1781. Acta de la resclosa del rec que va a Fogueres, a instància de Miquel Fogueres i Ramon Pujals, pagesos d'Arbúcies. Elegits com a experts es confereixen en el territori anomenat la Riera Xica, per veure com es podia fer la resclosa i el rec.

Fons patrimonial Torres Pujals.

RIERA XICA DEL MARCÚS

1931. És la mateixa de les Truites, abans dita de Bruidós.

RIU BOIX

6 d'octubre de 1058. Donació feta per Giberga, viuda d'Odó de Sesagudes, a favor del monestir de St. Marçal, de tots els alous que tenia a la par. d'Arbúcies, en el lloc anomenat Pujals i Riu Boix "*Rio Buxo*".

ACA, Secció de Monacals. Fons Benedictins, vols. 806 i 807, de la sèrie general.

RIUFRED

13 de desembre de 1082. Acta de consagració de l'església de Sant Martí de Viladrau, en la qual se senyalen els límits propers amb les parròquies d'Arbúcies i Cerdans, on es troba el Riufred "*in*

alveo Rivifriti", entre Vilarnau i la Consolva, dins de Cerdans.

Catalunya Romànica vol. III p. 807

14 de juliol de 1739. En la rodalia de la parròquia de Cerdans s'esmenta que la línia divisòria baixa per l'Esporgada de Vilarnau fins a Riufred, al collet de Ses Nogueres i d'allí tira serrat amunt fins al turó de la Consolva.

ADV, Fons del monestir de St. Llorenç del Munt. Manual "Resumen de Confessions" f. 250-251.

4 de novembre de 1889. Riufred. Límit de terme municipal.

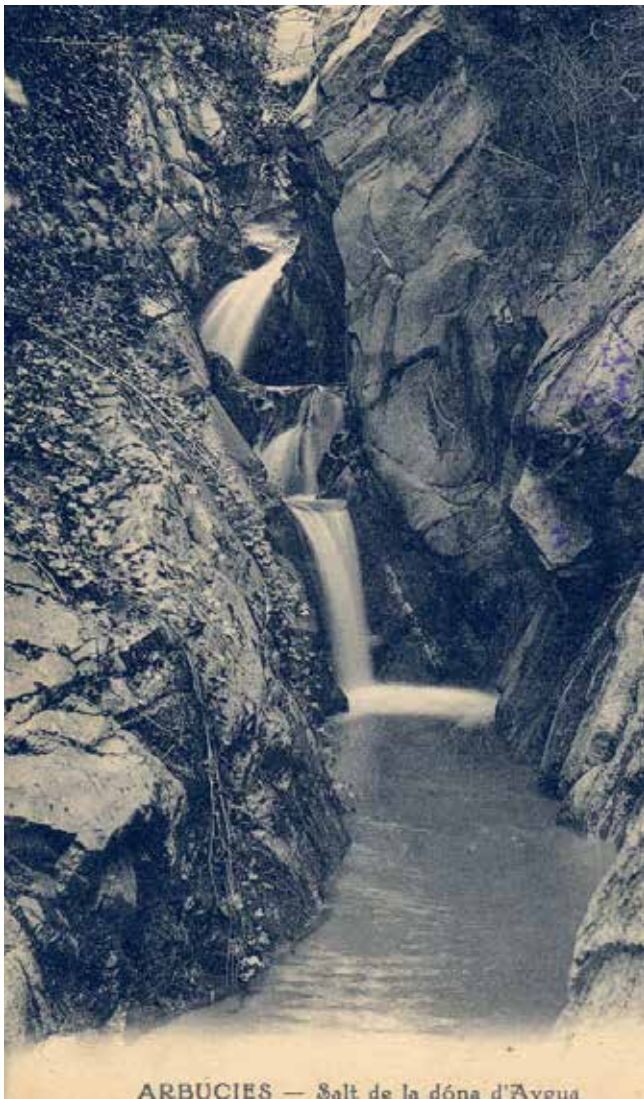
AHMA

Salts

SALT DE LA DONA D'AIGUA

Es troba en la riera de Riudecòs, dins de la propietat de can Blanch. En Víctor Balaguer en "*Al pié de la encina*", 1893, fa una descripció d'una formosa cascada de tres salts que vulgarment es deia el Bany de la Dona d'Aigua.

SALT, lloc on l'aigua d'un riu o d'un estany cau sobtadament a un nivell molt més baix. Del llatí SALTU. (V. IX, pàg. 700-701, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

Salt de la Dona d'Aigua

Foto: AHMA. Mauri

SALT DE LA GITANA

Salt d'aigua que es troba en la capçalera del sot del Boixaus.

SALT DE LA NOU

Salt d'aigua que es troba en la riera de la Nou, a prop del mas del mateix nom i limita amb el sot de la Casanova del Vidal.

És anotat per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal, a mitjan segle XX.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

Torrents

TORRENT DE L'ALBA

11 d'agost de 1716. Capbreus de St. Pere Cercada sobre la parròquia de St. Mateu de Joanet. En els límits del mas Masó s'esmenta el Torrent de l'Alba ADV, Fons parroquial de Joanet

ALBA 'aurora', 'túnica blanca de sacerdot', de l'antic adjectiu *alb*, *alba*, que és sinònim i prové del llatí ALBUS, -A, -UM, 'blanc'. 1a. doc.: s. XIII. (V. I, pàg. 137, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DE LES ALZINES

17 de maig de 1573. Capbreu de la Sra. marquesa de Castellodosrius. Salvi Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, reconeix tenir una possessió de terra boscosa en aquesta parròquia, en el lloc anomenat la Fàbrega de St. Hilari, la qual afronta a occident amb el Torrent de les Alzines. AHMA, Fons marquesos de Castellodosrius.

TORRENT DE L'ARTIGA D'EN QUADRES

12 d'abril de 1556. Venda atorgada per en Cortina, pagès d'Arbúcies, a favor d'en Regàs de Lliors, d'una possessió de terra en el lloc anomenat Puig Llobí, on trenca el Torrent de l'Artiga d'en Quadres. Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

ARTIGA, tros de terra en què ha arrebatat les mates i bosc, per conrear-lo, mot comú amb la llengua d'oc, l'aragonès i el való, d'origen pre-romà, de família incerta: els indicis d'enllaç amb les llengües indoeuropees i àdhuc amb el base són poc convinents i no manquen arguments per creure que vingui d'un estat europeu anterior a aquella família i fins potser a la d'aquesta llengua. 1a. doc.: doc. de 978, i ja en un doc. del Llemosí de 926. (V. I, pàg. 439, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DEL BALLOT

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre la par. de Joanet. En les afron-

tacions del mas la Masó s'hi troba el torrent del Ballot.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

BALLOT, llinatge existent a Argentona, Terrassa, Vic, etc. (V. II, pàg. 251, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE BASÚS

28 de maig de 1760. Retificació atorgada pel Batlle General del Principat de Catalunya a favor de Jaume Aulet, pagès d'Arbúcies, la facultat i ampliament privatiu de pendre l'aigua que discorre del torrent o riera anomenada de l'Aulet, des de la resclosa del Molí de l'Aulet, fins al Pla de les Arenes i el torrent de la Galtera anomenat vulgarment Basús. Fons patrimonial de ca n'Aulet d'Arbúcies.

BASÚS, dins de BAIXAR; trobem que aquest mot prové del llatí vulgar BASSIARE, derivat del llatí vulgar i tardà BASSUS, d'on prové el nostre adjectiu *baix*, però que possiblement podria haver donat aquest topònim. La 1a doc. que en tenim és en diversos textos de la segona meitat del s. XIII. (V. I, pàg. 555, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DEL BOTIFARRÓ

29 de setembre de 1660. Establiment atorgat per Miquel Puig, pagès de la parròquia d'Arbúcies a favor del Rn. Joan Francesc Pau Regàs, d'un tros de terra de l'heretat del mas Puig, en el lloc anomenat puig Bacó, que afronta a migdia amb l'anomenat Torrent del Botifarró. ADV, Fons parroquial de Joanet.

BOTIFARRÓ, més que un derivat de *bot*, sembla que es tracta d'una formació parasintètica composta de *botir* (amb el seu inseparable *embotir*, *embotit*) i *farro* i tota la seva família. *Botifarr-* tingué primitivament valor verbal i formació parasintètica com

tenim en el verb *embotifarrar*, en realitat tan originaris com el substantiu *botifarra*, nom d'una varietat d'embotits típics de les terres catalanes, que ja trobem de finals del s. XIV.

(V. I, pàg. 171, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DE CAL GALL

19 de novembre de 1877. Inventari atorgat per Agustí Masferrer i Solà dels béns que al morir deixà el seu pare Josep Masferrer i Clopés. Entre altres coses es troba una peça de terra en part plantada de castanyers per rodells, part d'oliveres, part de vinya i part de prat i de cultiu anomenada de Cal Gall, afrontant a cers amb el Torrent de Cal Gall.

Fons patrimonial de la família Masferrer (can Del-
fi).

TORRENT DE CAMÍ DE VAQUES

4 d'octubre de 1565. Venda atorgada per Francesc Regàs de Lliors, a favor d'en Serra d'Arbúcies, tot el fajolà que té en aquella peça de terra, que és sota el torrent de Camí de Vaques.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

TORRENT DEL CANAL

22 de març de 1644. Reconeixença atorgada per Antoni Fogueres del Molí, a favor de Jaume Pujals, per la quitació de dues peces de terra, una de les quals és el camp del mas Oller, que afronta a migdia amb la riera de Ridaboix, seguint el Torrent del Canal.

Fons patrimonial Torres Pujals.

TORRENT DE LA CANAL

4 de setembre de 1581. Capbreus de les rendes de la Rectoria d'Arbúcies. Giral Congost reconeix tenir sota domini directe del rector una possessió de terra boscosa en el lloc anomenat la Roca, antigament Margarida, que afronta a occident amb el Torrent de la Canal. Segons l'escriptura seria el de can Pairana.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

TORRENT DE CANYAMÀS

23 d'octubre de 1623. Plet entre el rector d'Arbúcies amb el de St. Feliu sobre el delme de diveses peces de terra de les propietats de Mollfulleda, mas Juià i Fogueres de Montsoriu. En la propietat de Mollfulleda s'esmenta el Torrent de Canyamàs. APA, Lligall de delmes.

CANYAMÀS. CANEMÀS, roba feta d'estopa de cànem. 1a. doc.: 1331 (Capmany). Derivat de *cànem*, amb el sufix *-às*.

(V. II, pàg. 916, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT CANYET

Afluent de la riera de Riudecòs, que té el seu origen a sota el Pla de Vilafort, en la par. de Joanet.

CANYET, lloc o paratge poblat de canyes. Planta arundinàcia. Lloc on són soterrades les bèsties. Del llatí CANNETUM i derivat diminutiu de CANYA. Llinatge existent a La Bisbal, Girona, Vidreres, etc. (V. II, pàg. 941, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DELS CAPELLANS

11 d'abril de 1677. Establiment atorgat per Pere Castanyer a favor de Joan Matamalella, sastre de la vila d'Arbúcies, d'un pati situat a la vora de la casa d'en Castanyer, que va des del camí Ral fins el torrent dels Capellans.

APA

TORRENT DE CASALEDES

5 de juny de 1537. Confessió feta per Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, sobre les possessions que té sota domini directe d'aquest senyor. En les afrontacions del mas Coll s'esmenta el Torrent de Casaleda.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TORRENT DE CAN CASSÓ

8 de juny de 1888. Venda atorgada per Joaquim Godori, en qualitat d'apoderat de Na Maria de las Nieves Galvey i Rouch, a favor de Ricard Cortada i

Josep Pascual, en qualitat de batlle i regidor síndic de l'ajuntament de la vila d'Arbúcies, duna parcel·la de terreny compresa entre el carrer de Magnes i la carretera de St. Hilari. Formava part de la finca de la casa amb jardí situada en el carrer de Magnes, afrontant a orient mitjançant el Torrent de can Cassó. La casa avui és el convent de les Germanes Hospitalàries, i el torrent està tapat.

Fons patrimonial de la família Torres Pujals.

TORRENT DE CASTANILLA

Agost de 1309. Concessió atorgada pels vescomtes de Cabrera a favor d'Arnau Puig, pagès d'Arbúcies, de fer un molí en la riera d'Arbúcies des del Torrent de *Castañilla* fins al Torrent de Ridorsa, en el lloc que ell vulgui.

AHMA, Drets d'aigua.

CASTANILLA, probablement del llatí CASTANEA, derivat del grec. 1a. doc.: s. XIII, *Costums de Tortosa*. Com a col·lectiu el més antic, format amb –ETUM, fou *Castanyet*, conservat com a nom d'un llogaret entre Sta. Coloma de Farners i Osor-Sant Hilari; d'aquí el diminutiu *Castanyadell*. (Torrent de *Castañilla* > castanya).

(V. II, pàg. 624, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DE CASTELLAR

23 d'abril de 1579. Capbreus de la Rectoria d'Arbúcies. Antoni Quadres i Alfons Quadres, pare i fill, pagesos de la par. d'Arbúcies, reconeixen tenir entre altres coses sota domini directe de la Rectoria, una possessió de terra boscosa en el lloc anomenat Torrent de Castellà, el qual afronta a orient amb el torrent que discorre de Coll de Castellà a migdia, amb aquest torrent.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

TORRENT DE COLL DE REVELL

7 d'octubre de 1889. En l'acta de partió i amolloament del terme municipal d'Arbúcies amb el d'Espinelves és mencionat el Torrent Coll de Revell.

AHMA

TORRENT DEL CONGOST

Maig de 1302. Concessió atorgada per Bernat Vi-lar, vicari i procurador del vescomtat de Cabrera, a favor d'Arnau Puig, de prendre l'aigua en el lloc anomenat Margarida, pel molí que pot fer i edificar de nou en el lloc que ell vulgui, des del Torrent del Congost.

AHMA, Drets d'aigües.

TORRENT DE CONY

Febrer de 1627. En les anotacions que fa en Regàs de Lliors sobre el botatge de les Agudes diu que la parròquia d'Arbúcies comença al Torrent de Cony o camí de Vaques envers Santa Fe.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual II

CONY, del llatí CUNNU.

(V. III, pàg. 491, *Diccionari Català-Valencià-Bale- ar*, Alcover-Moll)

TORRENT CORTINA

7 de novembre de 1889. Acta de partió i amolloament del terme municipal d'Arbúcies amb el de Sant Miquel de Cladells. Després de l'Aulet de la Cortina es troba la unió dels torrents Cortina i Sot de l'Infern.

AHMA

TORRENT DE LA CREU DE LES GATONERES

1 de juny de 1619. Establiment atorgat per Francesc Regàs de Lliors a favor de Pau Torrent, habitant de Lliors, d'un tros de terra en el lloc anomenat les Guans, afrontant a tramuntana amb el Torrent de la Creu de les Gatonerres.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

TORRENT DESVERN

9 de febrer de 1343. Capbreus de la Rectoria d'Arbúcies. Pere de Pi i Elisenda, sa muller, de la Celleria d'Arbúcies, reconeixen tenir sota domini directe de l'alou de la Rectoria dues cases juntes amb un tros de terra, que afronten a migdia amb el Torrent anomenat Desvern. Avui és conegut per Torrent dels Capellans.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

TORRENT DE LA DEvesa D'EN VIDAL

15 de febrer de 1613. Establiment emfitèutic atorgat per Francesc Regàs de Lliors, a favor de Joan Pelligot, àlies Pujol, d'una peça de terra situada en la par. de Lliors, en el lloc anomenat el Gat Blanc, que afronta a ponent i tramuntana amb l'aulet del Campàs, fins arribar al Torrent de la Devesa d'en Vidal.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

TORRENT DE FÀBREGA

30 de desembre de 1406. Venda perpètua atorgada per Joan de Palafoll, d'Arbúcies, propietari del mas Fàbrega de la mateixa par. a favor de Guillem Roquer, prevere, d'una peça de terra boscosa en el lloc anomenat Torrent de Fàbrega, prop del mas Montplet. Avui el coneixem com a torrent del Palau.

AHMA, Genealogia i crònica de la casa Roquer d'Arbúcies

TORRENT DE CAN FÈLIX

22 de novembre de 1875. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta la casa de can Lleonart, que afronta a migdia amb el Torrent anomenat de can Fèlix, abans dels Capellans i que actualment és conegut altra vegada amb aquest mateix nom antic.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart

10 de juliol de 1888. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta la casa de can Lleonart, que afronta a migdia amb el Torrent anomenat de can Fèlix, abans dels Capellans.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

TORRENT DE FERRER

12 de juny de 1437. Confessió feta per Pere Llorenç Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, de les possessions que té sota

domini directe d'aquest vescomte. En les afrontacions d'una peça de terra s'esmenta a la part de migdia el Torrent de Ferrer, "*Rivo de Ferreys*".

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TORRENT DE LES FIGUERES

22 de maig de 1573. Capbreu dels Castelllosrius. Antoni Quadres, pagès d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe d'aquests senyors, una possessió de terra boscosa, situada en la par. d'Arbúcies, en el lloc anomenat Torrent de les Figueres, (dit més endavant de la Figuera, -APA 1579-) afrontant amb en Morer i en Fogueres de Montsoriu.

AHMA, Fons marquesos de Castelllosrius.

TORRENT DE FOGUERES DE MONTSORIU

18 d'agost de 1646. Capbreus dels Castelllosrius. Rafel Roch i Pendó reconeix tenir sota domini directe dels Castelllosrius, un tros de terra boscosa en el lloc anomenat Torrent dels Llorers, que afronta a orient en part amb el Torrent de Fogueres de Montsoriu.

AHMA, Fons marquesos de Castelllosrius.

TORRENT DE SA FONT

13 de juny de 1437. Capbrevació feta per Antoni Pujals a favor del vescomte de Cabrera. Reconeix que té sota domini directe, entre altres coses, un camp anomenat Mas Oller, que afronta a orient amb Fogueres del Molí mitjançant el Torrent de sa Font, o dels Hortals.

Fons patrimonial Torres Pujals.

TORRENT DE LA FONTBONA

Neix al Pla de les Arenes i baixa cap a Terrers de Cerdans.

23 de març de 1840. Conveni entre Ramon Serres, pagès de St. Hilari Sacalm i Joan Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, per conduir les aigües del Torrent de Fontbona al mas Ferrer de St. Pere Desplà.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TORRENT DE LA GALTERA

28 de maig de 1760. Retificació atorgada pel Bat-

lle General del Principal de Catalunya a favor de Jaume Aulet, pagès d'Arbúcies, per la facultat de prendre l'aigua que discorre del torrent o riera anomenada de l'Aulet, des de la resclosa del Molí de l'Aulet fins al Pla de les Arenes i el Torrent de la Galtera, anomenat vulgarment Besús.

Fons patrimonial de ca n'Aulet.

GALTERA, pendís suau d'una muntanya o altra elevació del terreny. Derivat de *galta*.

(V. VI, pàg. 142, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

TORRENT DE LES GATELLEDES

Febrer de 1627. En les anotacions que fa en Regàs de Lliors sobre el Botatge de les Agudes, diu que la parròquia d'Arbúcies comença al torrent de Cony o camí de Vaques envers Sta. Fe, seguint sempre el camí públic fins que troba el Torrent de les Gatalledes d'en Vilar d'Arbúcies.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual II.

TORRENT GLANER

4 de maig de 1640. Establiment emfitèutic atorgat per Jaume Pujals a favor de Silvestre Ferrer, habitant de Breda, d'una peça de terra situada en el lloc anomenat la Brolla del mas Mercader, que afronta a sol ixent amb el Torrent Glaner.

Fons patrimonial Torres Pujals.

GLANER, alzina o roure que produeix glans. Del llatí GLANDARIU.

(V. VI, pàg. 311, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

TORRENT DE GOMARA

4 de novembre de 1889. Acta de partió i amollo-nament del terme municipal d'Arbúcies. En el terrenal de Viladrau, entre el camí biennal d'Arbúcies a Viladrau i la baga de Cubells es troba el torrent de Gomara.

AHMA

GOMARA, llinatge existent a Barcelona, Malgrat, etc.

(V. VI, pàg. 334, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

TORRENT DE GOMBETA

11 de novembre de 1578. Precari concedit pel paborde de St. Salvador de Breda a favor de Grau Montserrat Vilar, pagès d'Arbúcies, en el qual consta que en Vilar té sota domini directe del Benefici de Nostra Senyora de Gràcia d'Arbúcies, una peça de terra, afrontant a orient amb el Torrent de Gombeta.

APA, Lligall Benefici de la Marededéu.

GOMBETA, CUMBERT, llinatge existent en diverses poblacions, que podria provenir del nom propi germànic GUNDOBERT. *Gombeta* podria ser la forma femenina.

(V. VI, pàg. 476, *Diccionari Català-Valencià-Baleàric*, Alcover-Moll)

TORRENT DE LES GUANS

1 de juny de 1619. Establiment atorgat per Francesc Regàs de Lliors a favor de Pau Torrent, habitant de Lliors, d'un tros de terra en el lloc anomenat les Guans, en què li dóna empriu de passar l'aigua per poder regar des seves terres, això és, el torrent que es troba abans d'arribar a la seva casa, anomenat Torrent de les Guans.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

TORRENT DE L'HOM

3 de març de 1663. Venda perpètua atorgada per Gaspar Ferrer i Joan, son fill, pagesos de St. Pere Desplà, a favor de Gaspar Masmiquel i els seus, habitant en la mateixa parròquia, d'una peça de terra constituïda en el lloc anomenat el Salt, de pertinences del mas Riera, propi de can Ferrer. Entre els diferents pactes es diu que podrà tenir dues vaques amb els seus nadons a Sitges i podran pasturar i ramar des del camí de la Vinyassa fins al Torrent anomenat de l'Hom.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TORRENT DE L'HOMENIC

El seu curs davalla de les vinyes del Roquer i tra-

vessa el Camp de l'Oliver fins al passeig de Mn. Anton Serres. Avui és el carrer del Torrent de l'Homenic.

TORRENT DE N'IGLÉSIES

12 de març de 1463. Permuta atorgada per Arnau i Joan Riera (de la Pineda) amb en Joan Aulet, d'una peça de terra boscosa que antigament hi havia al molí del mas Tort, que afronta amb el Torrent de n'Iglésies de Joanet.

Fons patrimonial de ca n'Aulet d'Arbúcies.

TORRENT DE LLONGA LLIBERT

8 d'abril de 1565. Capbreu dels Villena de la casa Horta de Campins. Antic Parera, àlies Vidal i Beneta Vidala, muller seva, reconeixen tenir sota domini directe d'aquests senyors una peça de terra anomenada Llonga Llibert, que afronta a sol ixent amb el Torrent de Llonga Llibert.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III.

TORRENT DELS LLORERS

6 de febrer de 1754. Capbreus dels Castellldosrius. Julià Roc i Pendó, pagès de la par. d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe d'aquests senyors, una peça de terra en part cultiva i en part boscosa, situada en la mateixa par. d'Arbúcies, en el lloc anomenat el Torrent dels Llorers, en qual es troba construïda la casa anomenada d'en Pendó.

AHMA, Fons marquesos de Castellldosrius.

LLORERS, arbre de la família de les lauràcies, que fa de dos a quatre metres d'alt i té les fulles coriàcies, les flors blanques-groguenques i els fruits en baia negra quan és madura. Del llatí LAURARIU, derivat de LAURU.

(V. VII, pàg. 56, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT MAL

9 de febrer de 1277. Venda atorgada per Guillem Pagès i Marianna, la seva esposa, de la par. de St. Feliu de Buixalleu, a favor de Guillem Mola i Guillerma, esposa seva, d'Arbúcies, d'una peça de terra en el lloc anomenat Torrent Mal, o sigui, vers a

Pous, *Torrente Mal sive ad Poses*.

APA, Lligall de delmes.

TORRENT DE MAS GENER

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Ramon Roquer reconeix tenir sota domini dels Dosrius la casa i vinya en el lloc anomenat mas Roquer, que afronta a occident amb el torrent que discorre de mas Gener. Avui és conegut com a Torrent del Palau.

AHMA, Fons marquesos de Castellldosrius.

TORRENT DE MAS JOAN

26 de setembre de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Maria Dalmau i Berenguer, son marit, reconeixen tenir sota domini dels Dosrius la borda i vinya que tenen en el lloc anomenat Mas Roquer, que afronta a occident amb el torrent que discorre del mas Joan a la riera d'Arbúcies.

AHMA, Fons marquesos de Castellldosrius.

TORRENT DE MASNOU

7 de febrer de 1460. Establiment atorgat per Pere Roquer, clergue, beneficiat de la Marededéu d'Arbúcies, a favor d'Arnau Rafart d'aquest vila, d'un camp de terra situat en el lloc anomenat Masnou, que afronta a migdia amb el torrent anomenat de Masnou. Avui és el Torrent dels Capellans.

APA, Lligall Benefici de la Marededéu.

TORRENT DE MASSANER

12 de setembre de 1555. Capbreu del Monestir de St. Marçal del Montseny. Francesc i Pere Climent Pujals, pare i fill, pagesos de la parròquia d'Arbúcies, reconeixen tenir sota domini directe d'aquest monestir, una peça de terra erma, de pertinences del mas Dalmau de Ridaboix, que afronta a migdia amb el Torrent de Massaner.

ACA. Secció de Monacals. Fons Benedictins, vol. 806-807, de la sèrie general.

TORRENT DEL MAS NOGUERA

1555. Capbreu del Monestir de St. Marçal del Montseny. Alfons Quadres, pagès de la parròquia

d'Arbúcies, reconeix tenir sota el domini directe d'aquest monestir, una peça de terra, part cultiva i part boscosa, que fou de pertinences del mas Plana, situada en el lloc anomenat Sobre les Quadres, afrontant a occident amb el torrent anomenat de Mas Noguera.

ACA, Secció de Monacals. Fons Benedictins, vol. 806-807, de la sèrie general

TORRENT DE MAS SOLER

25 d'abril de 1775. Establiment atorgat per Miquel Fogueres del Molí, de la par. d'Arbúcies, a favor de Francesc Ferrer, ferrer de la vila d'Arbúcies, d'un tros de terra que divideix i separa una partida de terra anomenada Mas Soler, situada prop de la vila, que afronta a sol ixent amb Josep Talleda, mitjançant el Torrent anomenat del Mas Soler, avui Torrent dels Capellans.

Fons patrimonial de la família Soms Ferrer.

TORRENT D'EN MAINOU / MAYNOU

23 d'abril de 1579. Capbreu de les rendes de la Rectoria d'Arbúcies. Miquel Rafart i Giralt Rafart, pare i fill, pagesos de la Celleria d'Arbúcies, reconeixen tenir sota domini directe del Rector, entre altres coses, una peça de terra en el lloc anomenat la Vinyassa d'en Rafart, que afronta a cers amb el Torrent d'en Maynou.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

TORRENT DEL MINYÓ

1 de desembre de 1873. En l'Inventari de la casa i béns de Quirze Ninou es troba una peça de terra de vinya situada en el Torrent del Minyó.

Document de Maria Teresa Morera Cortina

21 d'abril de 1922. Inventari de l'herència d'Agustí Masferrer i Solà, presa per la seva esposa N'Engracia Saurí i Pol i el seu fill Delfí Masferrer i Saurí. Entre altres coses, una peça de terra anomenada Baga de la Garda, que afronta al nord amb el torrent anomenat del Minyó o de Cal Gall.

Fons patrimonial de la família Masferrer (can Delfí).

TORRENT DE MONTSANT

29 d'abril de 1677. Establiment atorgat per Pere Buxó, francès, mestre de cases i el seu fill Francesc Buxó, propietaris de la casa Buxó, situada al Castell de Maús, de la vila, a favor de Francesc Parcet, bracer de la vila d'Arbúcies, d'una peça de terra que afronta a orient amb el torrent de Montsant, avui carrer Montseny.

APA

TORRENT DEL MORER

3 de maig de 1777. Acta de relació entre Pere Masferrer i Francesc Ridorsa, sobre una qüestió de fer passar l'aigua que discorre del Torrent anomenat del Morer, per un rec que en Ridorsa intenta fer en terreny d'en Masferrer.

Fons patrimonial de Fèlix Ferrer.

22 de novembre de 1875. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, mare i fill, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta el mas Morer, que afronta a cers amb part del torrent anomenat del Morer.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

10 de juliol de 1888. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, mare i fill, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta el mas Morer, que afronta a cers en part amb el Torrent anomenat del Morer.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

TORRENT DE LES MOVERIAS

18 de febrer de 1703. Capbreus dels Castelldosrius. Maria Horta, viuda de Joan Horta, pagès de St. Feliu de Buixalleu i Francesc Horta, fill seu, reconeixen tenir sota domini directe dels Castelldosrius el mas anomenat Juià, antigament Bassia, totalment derruït, amb les seves terres i possessions, situat en la par. d'Arbúcies, afrontant a orient amb el torrent de Trilla, en aquesta data anomenat de les Moveries.

AHMA, Fons marquesos de Castelldosrius.

MOVERIAS, no sabem si podria venir de MOURE, del llatí MOVERE. 1a. doc.: orígens.

En el català occidental i Mallorca aquest verb era

usat en el sentit de proposar o fer una cosa i també en el fet de brotar un vegetal, usat en general entre la gent del camp.

(V. V, pàg. 823, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DE NIU BO

16 de gener de 1284. Establiment atorgat pel paborde de Gener de la seu de Vic, a favor d'Andreu de Vilar i a sa muller i fills, de la par. de Sta. Maria de Lliors, d'unes peces de terra, de les quals una afronta amb el Torrent de Niu Bo. Torna a ser esmentat el 1712. Probablement que sigui el mateix que avui s'anomena de Nigó.

ACV, Pabordia de Gener doc. núm. 11.

TORRENT DE L'OLM

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre les rendes de Joanet. En les afrontacions del mas Torrent, propi de Francesc Pla, s'esmenta el Torrent de l'Olm.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

OLM, veure OM, arbre de la família de les ulmàcies, que es fa molt alt; la seva fusta és molt dura i no s'esquerda, i s'emprava especialment per fer braços de carro. Llinatge existent a Sta. Coloma de Farners, Sant Hilari Sacalm, etc., en les dues variants, però també és freqüent la grafia *Homs* en altres contrades. (V. VII, pàg. 906, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE L'OLIVAR

14 de maig de 1729. Venda atorgada per Marià Pujol, pagès, a favor de Pere Buxaus, bracer de la par. d'Arbúcies, d'una peça de terra anomenada la Vinyota -avui can Boixaus Xic-, afrontant a orient amb el Torrent de l'Olivar.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TORRENT DE LES ORSES

24 de desembre de 1769. Venda atorgada per Pere Oliveres i Teresa Sobirà, cònjuges de la vila d'Arbúcies, a favor de Pere Masferrer, paraire, d'un tros de terra que afronta a migdia amb en Morer, mitjançant el torrent anomenat de les Orses.

Fons patrimonial de la família Soms Ferrer

ORSA, femella de l'ós. Mamífer del gènere *Ursus*. Variant **ós**, **orso**, **onso**. Com a llinatge també trobem les variants ORTS i HORTS. Etimologia incerta. Probablement de llatí URCEA, o ORCEA, 'gera'. (V. VIII, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DEL PALAU

1428. Establiment atorgat pel procurador del vescomte de Cabrera a favor de Joan Roquer i Ribot, del mas Fàbrega o Fàbrica, que afronta a ponent amb el Torrent del Palau, avui Sot del Palau AHMA, Genealogia i crònica de la casa Roquer d'Arbúcies.

TORRENT DEL PLA DE VERN

29 de març de 1873. Conveni sobre renúncia i cessió de terreny entre Joan Ferrer d'una part i Joan Pujals de l'altra, tots d'Arbúcies. Entre les afrontacions s'esmenta el Torrent del Pla de Vern.

Fons patrimonial Torres Pujals.

TORRENT DE CAN PLA

22 de novembre de 1875. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, mare i fill, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta una extensió de terreny plantat de vinyes en el paratge anomenat Vinyes Velles d'en Pons, afrontant a migdia en part amb el Torrent anomenat de can Pla.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

10 de juliol de 1888. Inventari atorgat per Na Josefa Frigola i Joaquim Pons i Frigola, mare i fill, sobre els béns de la família Pons. Entre les diferents finques s'esmenta una extensió de terreny plantat de vinyes en el paratge anomenat Vinyes Velles d'en Pons, afrontant a migdia en part amb el Torrent anomenat de can Pla.

Fons patrimonial de la família Pons Lleonart.

TORRENT POCA FARINA

12 de gener de 1310. Venda atorgada per Ramon de Bruguera i Guilleuma, muller seva, de St. Quir-

ze d'Arbúcies a favor de Berenguer, fill de Pere Rafart, de la mateixa par., d'un tros de terra al torrent Poca Farina, sota el puig del Castell d'Aranyó. AHMA, Regest dels pergamins del mas Rafart d'Arbúcies.

TORRENT DE LA PRADELLA

29 de març de 1873. Conveni sobre renúncia i cessió de terreny atorgat entre Joan Ferrer d'una part i Joan Pujals de l'altra, tots veïns d'Arbúcies. Entre les afrontacions s'esmenta el Torrent o Sot de la Pradella, amb el mateix sentit.

Fons patrimonial Torres Pujals.

PRADELLA, planta de diferents espècies del gènere *Rumex*. Llinatge existent a Manlleu. Del llatí PRA-TELLU, diminutiu de PRATUM, 'prat'.

(V. VIII, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE PUIG LLOBÍ

10 de febrer de 1555. Venda atorgada per en Cortina a favor de Joan Regàs de Lliors, d'una peça de terra en el lloc anomenat Puig Gualba, sobre el camp del Graners, fins arribar a Coll Sa Ciureda on trenca el Torrent de Puig Llobí.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III

LLOBÍ, pertanyent o relatiu als llops. Del llatí LUPINU.

(V. VII, pàg. 38, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE REC D' ARNAU

7 d'agost de 1286. Venda atorgada per Guerau Cortina i Elisenda, sa muller, a favor de Pere Regàs de Lliors, d'una peça de terra anomenada Santa Albina. Afronta a migdia

amb el torrent de Rec d'Arnau, el mateix que el 1628 és el torrent de la Devesa d'en Vidal.

Fons patrimonial del Regàs de Lliors. Manual III, fol. 20

TORRENT DE LA RECTORIA

1712. Notes sobre la fundació de la parròquia d'Ar-

búcies: "*Més donà tots los alous que tenia en torn de dites cases y Iglesia, so del Torrent vulgarment dit de la Rectoria fins a la Riera Major...*"

També es diu Torrent dels Capellans.

APA, Institución, demarcación y alodios de la parroquia de Arbucias.

TORRENT DE REDIZAM

6 d'octubre de 1058. Donació atorgada per Giber-ga, viuda d'Odó de Sesagudes, al monestir de St. Marçal, de tots els alous que tenia en la par. d'Arbúcies, en el lloc conegut com Pujals i Riu Boix. En les afrontacions s'esmenta el torrent o aigua de Redizam "*torrent vel in aquam de "Redizam"*

ACA, Fons del monestir de St. Marçal.

REDIZAM, tornar a dir; repetir. Del llatí REDICERE. (V. IX, pàg. 254, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE REPIAIX

31 d'agost de 1313. Capbreus dels dosrius Cartellà. Bernat de Falgueres reconeix tenir sota domini dels Dosrius el seu mas de Falgueres i la borda de Castellar. En les afrontacions de la borda a la part de migdia s'esmenta el Torrent de Repiaix "*Ripayas*".

AHMA, Fons marquesos de Castelladosrius.

REPIAIX, topònim de la riera que aflueix al riu Tor-dera.

(V. IX, pàg. 378, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE RIDORSA

Agost de 1309. Concessió atorgada pels vescomtes de Cabrera a favor d'Arnau Puig, pagès de la par. d'Arbúcies, de fer un molí a la riera d'Arbúcies, des del torrent de *Castañilla* fins al Torrent de Ridorsà, en el lloc que ell vulgui.

AHMA, Drets d'aigua.

TORRENT ROVIRÓS

4 de juny de 1895. Venda atorgada per Margarida Borrell i Borrell, vídua i Jaume Cortina i Borrell,

solter, a favor de Narcís Zaragoza i Ametller, metge, veí de Lloret de Mar, d'una heretat anomenada la Cortina. En les afrontacions s'esmenta el torrent Rovirós.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

TORRENT SALT DEL MOLTÓ

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre les rendes de Joanet. En les afrontacions dels masos Ridacòs i Vilafort, propis de Pere Miralpeix i Ridacòs, s'esmenta el Torrent Salt del Moltó.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

TORRENT DE SAULA

21 de gener de 1667. Venda a carta de gràcia atorgada per Salvador Canaleta, pagès, hereu del mas Canaleta de la par. de Joanet, a favor de Josep Corbera, pagès de St. Miquel de Cladells, d'un tros de terra de pertinences del mas Canaleta, en el lloc anomenat el Torrent de Saula, que afronta a migdia amb el mateix torrent, pujant amunt fins al sòl de l'aulet.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

TORRENT DE SEGRER

12 de setembre de 1555. Capbreu del Monestir de St. Marçal del Montseny. Bernat Joan Mataró, pagès de la parròquia de St. Cristòfol de Cerdans, senyot útil i propietari del mas Serra, de la parròquia d'Arbúcies, reconeix tenir sota domini directe d'aquest monestir, una peça de terra boscosa, situada en el lloc anomenat Torrent de Segrer, afrontant a orient amb el torrent d'aquest nom.

ACA, Secció de Monacals. Fons Benedictins, vol. 806-807, de la sèrie general.

TORRENT SOBRE LA FONT DE BLADA

4 de juny de 1895. Venda atorgada per Margarida Borrell i Borrell, vídua i Jaume Cortina i Borrell, propietari, a favor de Narcís Zaragoza i Ametller, metge, veí de Lloret de Mar, d'una heretat anomenada la Cortina. En les afrontacions s'esmenta el torrent sobre la Font de Blada.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

BLADA, 'arbre selvàtic de la família de l'auró': el seu nom resulta d'una alteració del grec i llatí PLATANUS 'plàtan', al qual s'assembla la blada en certs detalls, com la forma de les fulles; en els Pirineus centrals, i altres parlars del Nord, el nom de la blada conserva formes com *plade*, que presenten el resultat regular de PLATANUS, segons la fonètica històrica, mentre que en català la *p-* s'ha canviat en *b-* probablement per influència d'un altre nom, potser pre-romà. 1a. doc.: Lab. 1839; 1877, Costa. (V. I, pàg. 822, DECLC, J. Coromines)

TORRENT DE LES SOGUES

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre les rendes de Joanet. En les afrontacions del mas Torrent, propi de Francesc Pla, s'esmenta el Torrent de les Sogues.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

SOGUES, escrit també SOGAS, llinatge existent cap a la part del Penedès. També podríem tenir SOGA, corda gruixuda que prové d'un mot llatí tardà SOCA, 'corda', potser d'origen cèltic, segons Coromines. (V. IX, pàg. 975, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT SOT DE LA PORQUERA

És el mateix sot de la Porquera, però el trobem anotat d'aquesta forma per Josep Sajaloli, procurador de la finca del Vidal a mitjan segle XX.

AMB, Fons patrimonial de la família Oms de Blanes.

TORRENT DE TERRERS

5 de juny de 1537. Confessió feta per Vicens Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, a favor del vescomte de Cabrera, sobre les possessions que té sota domini directe d'aquest senyor. Entre les diferents peces de terra i afrontacions s'esmenta el Torrent de Terrers.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TORRENT DEL TOLL

25 de desembre de 1598. En els límits del mas Rourell de Joanet, propi d'en Canaleta, s'esmenta el Torrent del Toll.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

TOLL, lloc profund d'un riu, sèquia o font, on l'aigua és neta i té poc moviment. La seva etimologia és incerta, però és molt probable que vingui d'un mot cèltic TULLOS, 'clos, forat', com proposa raonadament Coromines.

(V. X, pàg. 334, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DELS TORS

11 d'agost de 1716. Capbreus del monestir de St. Pere Cercada sobre les rendes de Joanet. En les afrontacions del mas Serrahïma, propi de Francesc Comas i Serrahïma, s'esmenta el Torrent dels Tors.

ADV, Fons parroquial de Joanet.

TORS, tronc d'una estàtua o figura humana. De l'italià *torso*, que ve del llatí THYRSUS, 'tija, tronc d'una planta'.

(V. X, pàg. 384, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE TRILLA

31 d'agost de 1313. Capbreus dels Dosrius Cartellà. Pere de Juià, de la par. d'Arbúcies reconeix tenir sota domini directe dels Dosrius el seu mas anomenat de Juià, que afronta a orient amb el Torrent de *Trilea* o Trilla.

AHMA, Fons marquesos de CastellDOSRIUS.

TRILLA, tros de terra prop de poblat, clos i amb casa, generalment regadiu i plantat principalment d'arbres fruiters. També es coneix amb aquest nom un camí de carro que passa pel jaç o areny d'un riu o riera. Del llatí TRICHILA.

(V. X, pàg. 525, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

TORRENT DE TEIXONERES

26 de febrer de 1527. Venda a carta de gràcia atorgada per Joan Terrers, pagès de Cerdans, a favor de Gaspar Ferrer, pagès de St. Pere Desplà, d'una peça de terra boscosa que afronta a migdia en part amb el torrent de Tuxonerres.

Fons patrimonial de can Ferrer de St. Pere Desplà.

TUIXÓ, veure TEIXÓ. TEIXONERA, cau del teixó. *Teixonera*, escrit sovint *Taxonera*, es troba com a llinatge existent a Arenys de Mar, Barcelona, etc. Del llatí tardà TAXONE, procedent del germànic *dachs*.

(V. X, pàg. 194, *Diccionari Català-Valencià-Balear*, Alcover-Moll)

